

เอกสารองค์ความรู้ (Knowledge Management: KM)	
ชื่อโครงการ/กิจกรรม	1. พอเพียงด้วยแก้วเดียว ลดพลาสติกในสำนักงาน
ผู้ดำเนินการ	กลุ่มวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงิน (ยว.) และบุคลากร กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม
คุณธรรมเป้าหมาย	ด้านพอเพียง
ปัญหาที่อยากแก้ไข	การใช้ทรัพยากรที่มากเกินไปจนความจำเป็น ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
วัตถุประสงค์	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อส่งเสริมคุณธรรมด้านความพอเพียงในการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน 2. เพื่อสร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการลดการใช้แก้วน้ำพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว 3. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรใช้แก้วน้ำส่วนตัวอย่างต่อเนื่องในชีวิตการทำงานประจำวัน 4. เพื่อสนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
กระบวนการดำเนินงาน (How-to)	กิจกรรมที่ 1 : ณรงค์ใช้แก้วน้ำส่วนตัว โดยส่งเสริมให้บุคลากรนำแก้วน้ำส่วนตัวมาใช้ภายในสำนักงาน เผยแพร่อินโฟกราฟิกเพื่อประชาสัมพันธ์แนวคิดการใช้ทรัพยากรอย่างพอเพียง และลดการใช้แก้วน้ำพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว กิจกรรมที่ 2 : สร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากร โดยเชิญชวนบุคลากรลงทะเบียนหรือแสดงสัญลักษณ์การเข้าร่วมโครงการ (บอร์ดผู้เข้าร่วมฯ) ส่งเสริมการเป็นแบบอย่างในการใช้แก้วน้ำส่วนตัวในชีวิตการทำงานประจำวัน กิจกรรมที่ 3 : ติดตามและประเมินผล โดยพิจารณาจากเปรียบเทียบข้อมูลก่อนและระหว่างการดำเนินโครงการ 1) จำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมของบุคลากร 2) ปริมาณการใช้แก้วน้ำพลาสติกภายในสำนักงาน
ปัจจัยความสำเร็จ	การสนับสนุนจากระดับบริหาร (Management Commitment) และ ความสะดวกสบายในการใช้งาน (Seamless UX)
ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข	ความไม่สะดวก (ล้างแก้ว/พกพา) มีการจัดเตรียมจุดล้างแก้ว น้ำยาล้างภาชนะ รองรับการใช้งานที่สะดวกมากยิ่งขึ้น
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้	สามารถเสริมการสื่อสารและการสร้างวัฒนธรรม (Engagement) นำโดยผู้นำ: ผู้บริหารเป็นต้นแบบในการใช้แก้วส่วนตัวและไม่ใช้ขวดน้ำพลาสติกในที่ประชุม

เอกสารองค์ความรู้ (Knowledge Management: KM)	
ชื่อโครงการ/กิจกรรม	2. On time, On duty รักษาวินัย ใส่ใจเวลา
ผู้ดำเนินการ	กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ (ยร.) และบุคลากร กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม
คุณธรรมเป้าหมาย	ด้านวินัย
ปัญหาที่อยากแก้ไข	การมีวินัยต่อตนเองและต่อองค์กร เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ปฏิบัติ ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกในการมีวินัย ตรงต่อเวลา รักษากฎระเบียบองค์กร
วัตถุประสงค์	เพื่อส่งเสริมการสร้างวินัยด้านความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการรักษากฎระเบียบองค์กร
กระบวนการดำเนินงาน (How-to)	กิจกรรมที่ 1 : ธารณะและสร้างความตระหนักเรื่องการปฏิบัติงานตรงเวลา และมอบรางวัลแก่บุคลากรที่ไม่มาสายและตรงต่อเวลา กิจกรรมที่ 2 : สร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากร โดยเชิญชวนบุคลากรเข้าร่วมโครงการฯ กิจกรรมที่ 3 : ติดตามและประเมินผล โดยพิจารณาจากเปรียบเทียบข้อมูลก่อนและระหว่างการดำเนินโครงการ
ปัจจัยความสำเร็จ	การสนับสนุนจากระดับบริหาร (Management Commitment) และ การมีกฎระเบียบในการควบคุมการปฏิบัติงาน
ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข	ปัจจัยด้านแรงจูงใจ (Motivational Factors): พนักงานขาดความตระหนักถึงผลกระทบของการมาสาย (เช่น ส่งผลต่อเพื่อนร่วมงาน อย่างไร) หรือรู้สึกว่าการมาตรงเวลาที่ไม่ได้รับคำชมเชยที่เพียงพอ มาตรการจูงใจเชิงบวก (Positive Reinforcement): สร้างรางวัล หรือการยอมรับให้กับพนักงานที่รักษาประวัติการมาทำงานดีเยี่ยม (เช่น เกียรติบัตร, คะแนนสะสม, หรือรางวัลพิเศษ) เพื่อสร้างตัวอย่าง ที่ดีให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้	วิเคราะห์ข้อมูลเดิม: ตรวจสอบสถิติการมาสายย้อนหลังเพื่อระบุช่วงเวลา กลุ่มงาน หรือสาเหตุหลักที่พบบ่อยที่สุด ควรกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจน: ให้ความสนใจเรื่อง "ระยะเวลาผ่อนผัน" ให้ตรงกัน เพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกว่าการบังคับใช้กฎไม่เท่าเทียม

เอกสารองค์ความรู้ (Knowledge Management: KM)	
ชื่อโครงการ/กิจกรรม	3. ข้าราชการ (ขร.) เติบ..โตไปไม่โกง
ผู้ดำเนินการ	กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนา (ยพ.) และบุคลากร กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม
คุณธรรมเป้าหมาย	ด้านสุจริต
ปัญหาที่อยากแก้ไข	การสร้างความโปร่งใส ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และสังคม และการเป็นผู้มีส่วนได้เสียต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ส่งเสริมความซื่อสัตย์ สุจริต มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้
วัตถุประสงค์	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างความรู้ ค่านิยมในด้านความซื่อสัตย์ สุจริต 2. เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงการปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และสังคม
กระบวนการดำเนินงาน (How-to)	1. กิจกรรมอบรมหลักสูตร "เสริมสร้างเกียรติภูมิข้าราชการ : สำนักข้าราชการไทยไม่โกง" โดยใช้หลักสูตรจากสำนักงาน ก.พ. ในกรอบแบบออนไลน์ และมีการทดสอบหลังการอบรม และผู้ที่ทำแบบทดสอบผ่านเกณฑ์จะได้รับใบประกาศนียบัตร เพื่อยกย่องชมเชยด้านสุจริต 2. กิจกรรมแสดงเจตนารมณ์ด้านการทุจริต คอรัปชั่น และมอบใบประกาศนียบัตรให้แก่ผู้ผ่านการอบรม โดยแสดงออกถึงพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ในงานที่ได้รับผิดชอบ
ปัจจัยความสำเร็จ	การสนับสนุนจากระดับบริหาร (Management Commitment) และ ภาวะเปี่ยม พร้อมการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง
ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข	วัฒนธรรม "เกรงใจ" และ "ระบบอุปถัมภ์": ความเกรงใจผู้ใหญ่หรือคนในพรรคพวก ทำให้การตรวจสอบเป็นไปได้ยากและพนักงานไม่กล้าแจ้งเบาะแส และแนวทางการแก้ไขโดยการ การสร้างความโปร่งใสผ่านเทคโนโลยี (Digitalization): นำระบบดิจิทัลมาใช้ในการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างหรือการอนุมัติต่างๆ เพื่อลดการพบปะเจรจา (Face-to-face) และทิ้งร่องรอยตรวจสอบ (Audit Trail) ได้ตลอดเวลา
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้	ควรใช้ระบบ Top-Down Commitment: ผู้บริหารระดับสูงสุดต้องออกประกาศเจตจำนงและทำกิจกรรมรณรงค์ด้วยตัวเอง เพื่อแสดงถึงความจริงจัง และ การตรวจสอบหลังการดำเนินการ (Post-Audit): หลังจากจบโครงการ ต้องมีการสุ่มตรวจผลงานหรือขั้นตอนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่ามาตรการเหล่านั้นยังทำงานอยู่จริง

เอกสารองค์ความรู้ (Knowledge Management: KM)	
ชื่อโครงการ/กิจกรรม	4. เปิดโลกใบใหม่ ผ่านตัวอักษร
ผู้ดำเนินการ	กลุ่มติดตามและประเมินผล (ยต.) และบุคลากร กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม
คุณธรรมเป้าหมาย	ด้านจิตอาสา
ปัญหาที่ยากแก้ไข	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือการช่วยเหลือเพื่อสังคมด้วยใจบริการและจิตอาสา ส่งเสริมการสร้างสามัคคี ความร่วมมือ และจิตอาสาของบุคลากร
วัตถุประสงค์	วัตถุประสงค์ 1. เพิ่มโอกาสให้ผู้พิการทางสายตาการเข้าถึงหนังสือ/ความรู้ 2. ส่งเสริมบุคลากรให้มีจิตอาสา โดยใช้ทักษะ และศักยภาพที่มีให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม
กระบวนการดำเนินงาน (How-to)	กิจกรรมที่ 1 : อบรมและเผยแพร่อินโฟกราฟิกด้านจิตอาสา กิจกรรมที่ 2 : สร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากร โดยเชิญชวนบุคลากรลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมที่ 3 : ขั้นตอนการทำกิจกรรม 1) อ่านหนังสือเสียง โดยอ่านบทความหรือเรื่องที่น่าสนใจ บันทึกเป็นเสียงผ่านแอปของสำนักหอสมุดเบญญาลัยฯ 2) พิมพ์หนังสือด้วย MS Word เพื่อส่งหนังสือที่พิมพ์แล้วไปทำเป็นหนังสืออักษรเบรลล์สำหรับผู้ด้อยโอกาสทางสายตา
ปัจจัยความสำเร็จ	การสนับสนุนจากระดับบริหาร (Management Commitment) และ ความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายในด้านจิตอาสา
ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข	ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี (โปรแกรมบันทึกเสียง, เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์หนังสือ) แก้ไขด้วยการเลือกใช้โปรแกรมฟรีที่ได้รับการยอมรับ หรือร่วมมือกับมูลนิธิฯ โดยใช้เครื่องมือของมูลนิธิฯ เพื่อให้ได้มาตรฐานในการดำเนินการ
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้	ควรมุ่งเน้นการวางรากฐาน (Pre-implementation) การสร้างความร่วมมือ: เริ่มทำโดยปรึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าวก่อนดำเนินการ เช่น "ห้องสมุดคนตาบอดและผู้พิการทางสื่อสิ่งพิมพ์แห่งชาติ" หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพี่เลี้ยงในการตรวจทานคุณภาพงาน และสำรวจความสนใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความสนใจด้านไหน (อ่านหนังสือเด็ก, นิยาย, หนังสือความรู้, หรือพิมพ์เอกสารเบรลล์) เพื่อให้กิจกรรมตรงกับทักษะของอาสาสมัคร

เอกสารองค์ความรู้ (Knowledge Management: KM)	
ชื่อโครงการ/กิจกรรม	5. กยร. กตัญญูตา 2569
ผู้ดำเนินการ	กลุ่มเทคโนโลยีและสารสนเทศ (ยส.) และบุคลากร กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม
คุณธรรมเป้าหมาย	ด้านกตัญญู
ปัญหาที่อยากแก้ไข	การแสดงออกถึง ความรัก ความเคารพ ความกตัญญู ต่อบุพการีหรือผู้มีพระคุณ และ อื่น ๆ ส่งเสริมการแสดง ความกตัญญูและความเคารพต่อบุพการีหรือผู้มีพระคุณ แสดงถึงขนบธรรมเนียมที่งดงาม
วัตถุประสงค์	วัตถุประสงค์ : ส่งเสริมให้รู้จักวัฒนธรรมอันดีงามของไทยโดยสอดแทรกเรื่องความกตัญญู และความเคารพต่อบุพการีหรือผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ เพื่อแสดงถึงขนบธรรมเนียมที่งดงาม ตลอดจน มีต้นแบบที่ดี ส่งเสริม/ชมเชย บุคลากรที่มีความกตัญญู"
กระบวนการดำเนินงาน (How-to)	1. ร่วมแสดงความกตัญญู เคารพรักต่อบุพการี ครู อาจารย์ องค์กร หรือสถาบันพระมหากษัตริย์ และผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือในทุกโอกาส (บันทึกภาพถ่ายส่งเข้าร่วมกิจกรรม) 2. กิจกรรมรดน้ำหัวขอพรผู้บังคับบัญชา (เนื่องในวันสงกรานต์ 2569) 3. ส่งเสริมการตระหนักด้านความกตัญญู (เผยแพร่สื่อ Infographic ด้านการส่งเสริมความกตัญญู บนกลุ่มไลน์ กยร.)
ปัจจัยความสำเร็จ	การสนับสนุนจากระดับบริหาร (Management Commitment) และ ความร่วมมือจากบุคลากรภายในองค์กร
ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข	ความหลากหลายของพื้นฐานครอบครัว ไม่ใช่ทุกคนที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวออกแบบกิจกรรมให้ครอบคลุม (Inclusive) เช่น ให้เลือกส่งต่อความรู้สึกให้ "บุคคลสำคัญในชีวิต" ไม่จำกัดแค่บิดามารดาหรือครู และ ความเขินอาย (Cringe Factor) รู้สึกว่าเป็นเรื่องส่วนตัว หรือรู้สึกประด่งประเดี๋ยวจึงควรเน้นกิจกรรมที่ "การลงมือทำ" มากกว่า "การพูด" เช่น การเขียนจดหมาย หรือการส่งของขวัญเล็กๆ น้อยๆ โดยเน้นความเป็นธรรมชาติ
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้	ควรส่งเสริมให้เป็นกิจกรรมแบบยืดหยุ่นและเข้าถึงได้ (Flexible Engagement) เช่น Digital Gratitude: สร้างแพลตฟอร์มหรือช่องทางออนไลน์ที่ให้พนักงานแชร์เรื่องราวความประทับใจเกี่ยวกับผู้มีพระคุณ (ภายใต้ความสมัครใจ) เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้คนอื่นในองค์กร หรือ Time Bank: หากพนักงานต้องการไปเยี่ยมผู้มีพระคุณที่อยู่ห่างไกล ให้บริษัทอนุญาตให้ใช้สวัสดิการเวลาพิเศษ (Flexible hours) หรือลาไปพบท่านได้โดยไม่ถือเป็นวันลาพักร้อน เป็นต้น

เอกสารองค์ความรู้ (Knowledge Management: KM)	
ชื่อโครงการ/กิจกรรม	6. ทำงานด้วยปัญญา แก้ปัญหาด้วยหลักธรรม
ผู้ดำเนินการ	กลุ่มแผนงานการลงทุนและงบประมาณ (ยง.) และบุคลากร กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม
คุณธรรมเป้าหมาย	ด้านศาสนา
ปัญหาที่ยากแก้ไข	ป้องกันการเกิดความขัดแย้งในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพของงานและความสุขของบุคลากร ส่งเสริมการนำหลักคำสอนของศาสนาในด้านคุณธรรมของการอยู่ร่วมกันมาปรับใช้ในการทำงาน เพื่อพัฒนาจิตใจของบุคลากรให้เกิด จิตสำนึกที่ดี ปฏิบัติงานอย่างมีสติ จัดการความขัดแย้งในการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพิ่มศักยภาพการทำงานเป็นทีม และอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข
วัตถุประสงค์	เพื่อให้บุคลากรเข้าใจหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนเองนับถือหรือสนใจ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมการทำงานอย่างมีความสุข
กระบวนการดำเนินงาน (How-to)	1. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ภายในกอง เกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนในศาสนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน 2. ทำแบบทดสอบเพื่อวัดระดับในการนำหลักธรรมคำสอนทางศาสนามาปรับใช้กับการทำงานอย่างมีความสุข
ปัจจัยความสำเร็จ	การสนับสนุนจากระดับบริหาร (Management Commitment) และ ความเข้าใจและตระหนักรู้เรื่องหลักธรรมคำสอนศาสนา
ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข	ความหลากหลายของความเชื่อ พนักงานต่างศาสนาอาจรู้สึกแปลกแยกหรือถูกกดดันเน้นที่ "หลักจริยธรรมสากล" (Universal Ethics) เช่น ความซื่อสัตย์ ความเมตตา ความอดทน มากกว่าคำสอนเฉพาะทางของศาสนาใดศาสนาหนึ่ง และ ความเขินอาย พนักงาน ไม่กล้าเปิดเผยว่านำหลักธรรมมาใช้สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุน "การเป็นตัวของตัวเอง" และยกย่องผู้ที่นำหลักคิดดีๆ มาปรับใช้ใน ที่ทำงาน
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้	แนะนำการเลือกประเด็นที่เข้าถึงง่ายและแก้ปัญหาได้จริง ไม่ควรนำเนื้อหาที่หนักหรือซับซ้อนมาใช้ แต่ให้เลือกประเด็นที่สอดคล้องกับ ปัญหาในที่ทำงาน เช่น การจัดการความโกรธ (Anger Management): ใช้หลักการหายใจหรือการหยุดคิดก่อนพูด การทำงานเป็นทีม: ใช้หลักการ "สังคหวัตถุ 4" (การให้, การใช้คำพูดที่ดี, การช่วยเหลือ, การเสมอต้นเสมอปลาย) มาเป็นกติกาการอยู่ ร่วมกันในทีม ความเห็นอกเห็นใจ (Empathy): นำหลักการรับฟังด้วยหัวใจมาใช้เพื่อลดความขัดแย้ง